

INHOUD

ONTDEKKEN 6

Welkom op Cuba.....	8	Reisroutes.....	20
De parels van Cuba.....	10	Veelzijdig Cuba.....	26
Zicht op Cuba.....	14	Jaaroverzicht van Cuba.....	48
De regio's van Cuba.....	16	Een korte geschiedenis.....	50

BELEEF HAVANA 56

La Habana Vieja.....	62	Vedado en Plaza.....	112
Centro Habana en Prado.....	84	Buiten het centrum.....	126

BELEEF CUBA 140

West-Cuba.....	142	Midden Cuba – Oost.....	194
Midden-Cuba – West.....	166	Oost-Cuba.....	226

WEGWIJS 266

Voor vertrek.....	268	Register.....	276
Cuba onderweg.....	270	Spaanse uitdrukkingen.....	284
Praktische informatie.....	274	Dankbetuiging.....	287

Links: Dominospelers in Santiago de Cuba
Vorige bladzijde: Panorama van de Valle de Viñales
Voorkant omslag: Klassieke Amerikaanse auto's op
straat bij het Gran Teatro de La Habana



DE PARELS VAN CUBA

Het landschap is spectaculair. Er is een diepgewortelde historie. De zinderende energie is aanstekelijk. Elke Cubaan zal u een andere reden geven om van het land te houden. Hier noemen we enkele van onze favorieten.



1 HISTORISCH HAVANA

Van koloniale villa's en fraai gerestaureerde pleinen met keitjes tot wilde cabarets in jarenvijftigstijl, het verleden is in Havana overal waar u maar kijkt (blz. 56).

2 LOGEREN IN EEN CASA PARTICULAR

Logeer in een particulier B&B en wordt tijdelijk lid van een Cubaans gezin: een geweldige manier om de lokale levensstijl te leren kennen, en het eten is altijd heerlijk authentiek.



3 SNORKELLEN IN DE CARIBISCHE ZEE

Het kristalheldere turquoise water aan de Cubaanse Caribische kust krioelt van de vissen. Bij het Playa Larga (blz. 175) en het Playa Girón (blz. 176) vindt u de beste snorkelplekken.



4 TRADITIONEEL TRINIDAD

Als het om gave architectuur uit de Spaanse tijd gaat, kunnen slechts enkele steden in Noord-Amerika zich meten met deze mooie plaats op een heuvelhelling (blz. 200).



5 SUBLIEME STRANDEN

Cuba's ongerepte witte stranden, in de schaduw van hoge palmen, zijn ideaal om weer helemaal bij te komen. Echt mooie plekjes vindt u op de Jardines del Rey (blz. 218).



6 NIPPEN AAN COCKTAILS

De Cubaanse rum is vermaard en er is keus te over wat bars betreft. Historische favorieten in Havana zijn La Bodeguita del Medio (blz. 70) en Sloppy Joe's (blz. 108).



7 LEVE DE REVOLUTIE

Sporen van de Cubaanse onafhankelijkheidsstrijd zijn overal op het eiland te vinden, en standbeelden van sleutelfiguren als Fidel Castro en Che Guevara ziet u in bijna elke stad staan.

**9** MEESLEPENDE LIVEMUZIEK

Overal op het eiland wordt u verwelkomd door het geluid van livemuziek - van traditionele *son* tot sensuele salsa (blz. 34). Niemand blijft zitten wanneer de muziek begint.

8 VALLE DE VIÑALES

Met haar groene tabaksvelden en statige palmen aan de voet van kalksteenrotsen heeft de Viñalesvallei het meest imponerende landschap van Cuba (blz. 150).

**10** AMERIKAANSE KLASSIEKERS

Zo'n 60.000 *yanqui* (Yankee) auto's rammelen over de grote wegen, een bonte stoet jarenvijftigtrofeeën uit de glorie tijd van Detroit. Huur een cabrio en maak het mee (blz. 99).

11 COPPELIA-IJS

In elke stad is er wel een ijssalon van deze door de staat gesubsidieerde keten, waar Cubanen genieten van heerlijke *helado*. Aan de gezamenlijke tafels legt u makkelijk contact met de locals (blz. 120).

**12** SANTIAGO DE CUBA

De tweede stad van Cuba heeft een rijke cultuur met Haïtiaanse en Franse invloeden, en heeft als bakermat van de revolutie uit 1959 veel boeiende bezienswaardigheden (blz. 232).



► Fascinerende grotten

Miljoenen jaren werd Cuba's gesteente - vooral poreuze kalksteen - door tektonische krachten van onder zee opgetild. Als gevolg van dit proces is het eiland nu bezaaid met grotten. De Gran Caverna de Santo Tomás (blz. 151) in de Valle de Viñales vormt het grootste stelsel, met een doolhof van ongeveer 45 km aan gale-rijen. Volg een rondleiding om de vorming ervan naar waarde te kunnen schatten.



◀ Levende draslanden

Parque Nacional Ciénaga de Zapata (blz. 176) beschermt de grootste Caribische draslanden, bestaande uit kust-mangroves, moeras en semi-loofbos. Op een boot- of kajaktrip met gids ziet u krokodillen, lamantijnen en ontelbare vogels, zoals de Cubaanse papegaai.



▲ Rijzige bergen

De dichtbeboste Sierra Maestra (blz. 258) vormt een ruige bergrug langs de zuidoostkust van Cuba. Nachtwandelingen met gids gaan naar de door wolken omhulde top - de Pico Turquino - waar u kunt poseren met een bronzen buste van José Martí.

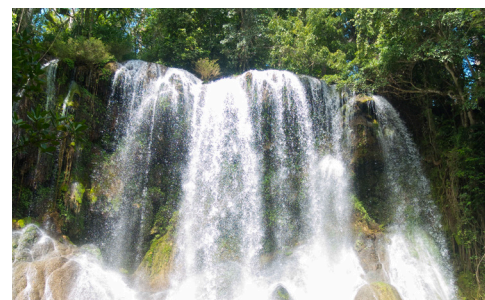
CUBA EN ZIJN NATUUR- WONDEREN

Cuba's opmerkelijke scala aan wonderen der natuur is een van de aantrekkelijkste kanten van het land. Van ondergrondse grotten tot beboste bergen, er zijn talloze plekken om te verkennen, zowel te land als ter zee.



◀ Fantastische formaties

Is het vreemd dat de Spanjaarden verbijsterd waren over de *mogotes* die op Cuba uit de vlakte oprezen? Hoewel er elders streken bezaaid zijn met deze afgetopte kalksteenformaties, heeft de Valle de Viñales (blz. 150) de grootste concentratie ervan. Ze vormen een spectaculaire omlijsting van deze groene vallei.



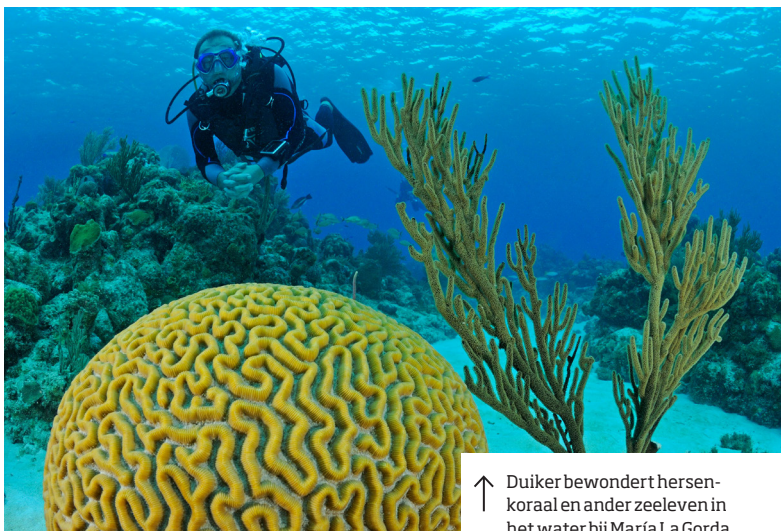
◀ Prachtige watervallen

Slechts enkele van de vele watervallen van Cuba zijn makkelijk bereikbaar. Gelukkig leidt een goed onderhouden pad naar misschien wel de mooiste. De volle El Nicho (blz. 191), onder aan de Sierra de Escambraybergen, is adembenemend. Ga erheen in de nazomer wanneer hij het spectaculairst is en neem zwemspullen mee om in de jadedekleurige poelen eronder te baden.



► Kathedralen van koraal

Trek duikspullen aan en verken het rijke zeeleven bij de Cubaanse zuidkust. Bij Punta Francés, op Isla de la Juventud (blz. 154), reikt een rifmuur bevolkt met kleurige vissen tot in inktzwarte diepten. Hier ziet u 's werelds hoogste koraalkolom - de 'Caribische kathedraal'.



↑ Duiker bewondert hersenkoraal en ander zeeleven in het water bij María La Gorda

12

María La Gorda

▲A3 ▲Pinar del Río
 🏠 Hotel María La Gorda
 🤿 Diving Centre; 4877-8077

Het drukstbezochte strand aan de zuidwestkust dankt zijn naam aan een triest verhaal. Enkele eeuwen geleden ontvoerden piraten aan de kust van Venezuela het ietwat gezette (*gorda*) meisje María, namen haar mee naar Cuba en lieten haar vervolgens hier aan haar lot over. Om te overleven verkocht zij haar lichaam aan de vele boekenaars die hier aanlegden. Het



MOOI UITZICHT Pittoreske route

De 60 km lange weg van La Bajada, in Parque Nacional Península de Guanahacabibes, naar Cabo San Antonio is spectaculair mooi. Het mooiste deel ligt voorbij Punta Holandés, waar u op een verhoogd platform uitkomt dat schitterend uitzicht biedt op de azuurblauwe zee.



Een strand in Parque Nacional Península de Guanahacabibes

strandgedeelte hier draagt nog altijd haar naam, María de Dikke.

De buitengewoon mooie koraalriffen worden rijkelijk bevolkt door zeeleven, waaronder zeeschildpadden, rifhaaien en een aantal andere zeldzame tropische vissoorten. Dit maakt deze 8 km lange kustlijn, met fijn wit zand en een warme, heldere zee, tot een waar tropisch aquarium. De riffen zijn ook heel gemakkelijk te bereiken, ze liggen maar op korte afstand van de kust. Dit betekent dat u de levendige vissen vanaf de kust rond het koraal kunt zien zwemmen; u hoeft niet eens het water in.

Vanaf de steiger tegenover het duikgebied brengt een boot, met aan boord een arts, duikers twee keer per dag naar diverse duiklocaties. Aantrekkelijke locaties zijn de Zwarte Koraalvallei, een 100 m lange strook koraal, en de Salón de María, een onderwatertgrot op 18 m diepte, met tal van zeldzame vissoorten.

13

Parque Nacional Península de Guanahacabibes

▲A2 ▲Pinar del Río
 🏠 Estación Ecológica,
 La Bajada; 4875-0366

Dit schiereiland, vernoemd naar het inheemse Guanahatabeolk, is een 100 km lange en 6 tot 34 km brede land-

Weetje

In Cuba bent u nooit meer dan 80 km verwijderd van de zee.

strook. In 1985 is het gebied door Unesco uitgeroepen tot Biosfeerreservaat om de flora en fauna te beschermen. De toegang tot het binnenland is daarom beperkt. Rangers verstrekken toegangsbewijzen in La Bajada. U moet er eerst met een eigen auto naartoe en daarna gaat u te voet met de gids.

In het woud groeien zo'n 600 plantensoorten. Het is ook het domein van herten, wilde zwijnen, reptielen en *jutías*, een soort knaagdier, die in de bomen leven. Vogelsoorten zijn spechten, papegaaien, kolibries, *cartacubas* en *tocororos*. Op Cabo San Antonio, de uiterste westpunt van Cuba, staat de 23 m hoge Roncalli-vuurtoren uit 1849, gebouwd in opdracht van de Spaanse gouverneur Roncalli naar wie de toren ook genoemd is.



14

Cayo Largo

▲E3 🏠 Isla de la Juventud

Dit 25 km lange slanke eilandje is een heerlijke vakantiebestemming voor liefhebbers van zon, zee en strand. Cayo Largo is semi-aride en langs de zuidkust ligt zand zo wit en fijn als poedersuiker. Het loopt over in een ondiepe azuurblauwe zee, perfect om te snorkelen en te baden. Het mooiste strand is Playa Sirena, aan de westkant van de kade. De weinige hotels op het eiland zijn geconcentreerd langs Playa Lindamar. Er zijn geen andere inwoners dan Cubaanse arbeiders die ten noorden van het vliegveld in Combinado wonen. Hier vindt u de jachthaven en het toeristenbureau, evenals het Granja de las Tortuga (schildpaddenkweekcentrum), waar eieren die door groene en leder-schildpadden in het zand zijn gelegd, worden uitgebroed. De jonge schildpadjes worden vervolgens weer vrijgelaten. Er zijn duik- en vliegvisexcursies en u kunt naar het nabijgelegen Cayo Iguana varen, dat is vernoemd naar de inheemse leguana.

ETEN

3J Tapas Bar

Dit hippe bar-restaurant is gespecialiseerd in tapas, zoals Spaanse worstjes en ravioli met spinazie.

▲B2 🏠 Cisneros 5,
 Viñales ☎4879-3334



Paladar Buena Vista

Geniet vanuit dit rustieke restaurant op een heuvel van het sensationele uitzicht over de vallei. Men serveert *criolla*-klassiekers.

▲B2 🏠 Carretera de
 Viñales Km 25, Viñales
 ☎4869-3430



Finca Agroecológico El Paraíso

Op het menu van dit restaurant op een heuvel staan *criolla*-gerechten bereid met biologische ingrediënten van de boerderij.

▲B2 🏠 Carretera al
 Cementerio Km 1,5,
 Viñales ☎5818-8581





↑ Hutten gemaakt van palmen in Guamá op het Península de Zapata

3 PENÍNSULA DE ZAPATA

⚠️ E2 📍 Matanzas 🗺️ Vanuit Boca de Guamá naar Guamá
📞 Cubanacán, Jagüey Grande; 4591-3224

Het grote moerasgebied op het Península de Zapata, locatie van de beruchte Varkensbaai-invasie, is synoniem met ongerepte natuur en tropische vegetatie. Hier kunt u heerlijk in een hangmat in de schaduw van de palmbomen liggen, veelkleurige vogels observeren of een stukje roeien op de Laguna del Tesoro.



1 Refugio de Fauna Bermejas

De Refugio de Fauna Bermejas is de beste plek om vogels te kijken op het schiereiland Zapata. Het reservaat grenst aan het oostelijke deel van Parque Nacional Ciénaga de Zapata (blz. 176). Tijdens een

wandeling over dit pad kunt u vrijwel gegarandeerd inheemse vogelsoorten spotten, waaronder die in de kleuren van de Cubaanse vlag getinte trogon. Als u geluk hebt, ziet u misschien ook de groene flitsen van Cubaanse papegaaien overvliegen. Boek een tour met een gespecialiseerde gids (*Armando Herrera*; 4598-7249).

Weetje

Het schiereiland is genoemd naar de landeigenaar die in 1636 het gebied had gekregen van de Spanjaarden.

2 Guamá

Dit ongewone vakantiedorp in de 16 km² grote Laguna del Tesoro (Schatlagune) is genoemd naar Guamá, een Taïnokrijger die zich verzette tegen de Spaanse conquistadores. In 1533 werd Guamá gedood. Het dorp bestaat uit achttien paalhutten op een aantal kleine eilandjes in de lagune. De enige manier om het dorp te bereiken is per boot door een weelderige vegetatie vanuit Boca de Guamá. In Guamá vindt u de Horizontes Villa

Guamá (blz. 176), een hotel met een restaurant, een bar en een klein museum. Het Muestras Aborígenes toont voorwerpen van de Taïnobeschaving (blz. 50) uit de omgeving van de Laguna del Tesoro. Een bezienswaardigheid is het nagebouwde Taïnodorp Aldea Taina, op een van de andere eilanden in de lagune. Het bestaat uit vier lemen *bohíos* (typische inheemse hutten), een *caney* (een groter rond bouwwerk) en 25 levensgrote beelden van Taïnomensen door de bekende Cubaanse beeldhouwer Rita Longa. Ze stellen de weinige mensen voor die destijds in het dorp woonden, onder wie het meisje Dayamí, de krokodillenjager Abey, Cajimo, jager op *jutías* (een bepaald soort knaagdier, Manguanay, de moeder die de casabe (cassave) voor haar gezin bereidt, Yaima, een klein meisje dat aan het spelen is, en de sleutelfiguur Guamá, de dappere Taïnokrijger.

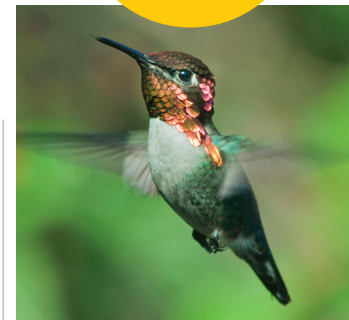


De groen-rode bijkolibri (zunzuncito)

3 Playa Larga

Aan het eind van de Varkensbaai ligt een van de betere stranden langs dit deel van de Caribische kust, waar de dichte vegetatie meestal doorloopt tot de zee. Op het koraalrif voor de kust zijn fantastische duikmogelijkheden, en de resorts bieden duik-, vis- en vogelspotexcursies. Bij het parkeerterrein herinnert een klein monument aan de landing van anti-Castro-troepen in 1961 en langs de weg naar Playa Girón eren talloze monumenten de Cubaanse verdedigers die tijdens de fameuze, drie dagen durende strijd sneuvelden. Ten noordoosten van Playa Larga ligt een vogelreservaat.

Must see



🔍 PARELTJE Casa de Zunzuncitos

De zunzuncito is endemisch voor maar een paar gebieden in Cuba, maar u ziet's werelds kleinste vogeltje gegarandeerd in deze tuin in Palpite, 5 km landinwaarts vanaf Playa Larga. U betaalt slechts een kleine bijdrage.

TOP 5 FAUNA VAN HET ZAPATA-MOERAS

Cubaanse krokodil
Deze soort wordt al sinds de jaren 1960 beschermd.

Lamantijn
Deze Caribische soort is ruim 4 m lang en weegt zo'n 600 kilo.

Cubaanse dwerguil
Een klein, nachtelijk roofvogeltje.

Blauwe reiger
Deze vogel leeft in het mangrove-moeras en eet kleine visjes en amfibieën.

Zunzuncito
Het mannetje van deze bijkolibri is veelkleurig en het vrouwtje zwartgroen.



0 kilometer 10 N